

ALMEDALEN. Även i år var Läkarförbundet på plats under politikerveckan i Almedalen i Visby. Förbundet var arrangör eller medarrangör till fyra seminarier. Det handlade om barns kost i skolan, primärvård, vårdköer och säkerhet i vården.

»Landstingen och Socialstyrelsen sköter inte uppgift att stoppa olämpliga läkare«

– Varken landstingen eller Socialstyrelsen sköter sin uppgift som de borde göra när det gäller att stoppa olämpliga läkare. Det hävdade Läkarförbundets ordförande Eva Nilsson Bågenholm vid ett seminarium om patientsäkerhet under Almedalsveckan.

Eva Nilsson Bågenholm pekade på att landstingen alltför ofta anställer läkare utan att kontrollera referenser. Hon exemplifierade med att det finns läkare som Socialstyrelsen har sagt att man inte bör anställa, som ändå blivit anställda gång på gång.

– Det är helt otroligt att landstingen gör detta och jag hoppas att det blir bättre, men vi har påpekat det här i många år utan att något hänt.

Thomas Tegenfeldt, Anders Andersson, Eva Nilsson Bågenholm och Anna-Karin Eklund.

Vi vill naturligtvis inte att de läkarna anställs. De skadar ju vår kår. Det är viktigt att vi ser till att de som inte är lämpliga att arbeta i vården inte heller blir kvar där.

Anders Andersson, landstingsråd (kd) i Kalmar och styrelseledamot i Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), gav henne rätt i kritiken.

Han erkände att landstingen har varit beredda att anställa nästan vem som helst. Han exemplifierade med den stora bristen på allmänläkare. När det då kommit en sådan har han eller hon okritiskt anställts med ett »Jippie!«.

– Vi har inte tagit det fulla ansvaret. Som arbetsgivare måste vi bli skarpare när det gäller att ställa krav – analysera legitimationerna i viss mån, men också ta individuella referenser innan vi anställer en läkare. Det gäller för patientsäkerheten och för att trygga tilliten till vården.

Den andra måltavlan för kritiken var Socialstyrelsen. Eva Nilsson Bågenholm menade att Socialstyrelsen behöver ha vassare klor vad gäller till ex-

empel läkare som förskriver narkotiska läkemedel alltför lättvindigt.

– De läkarna kan hålla på med den förskrivningen i ganska många år innan de blir av med sin legitimation. Vi tycker att Socialstyrelsen borde ha större möjligheter att utreda de läkarna snabbare och få till stånd en prövning.

Prövningen innebär att Socialstyrelsen i en åklagarroll vänder sig till Ansvarsnämnden (HSAN), som är den instans som beslutar om delegitimering.

Thomas Tegenfeldt, medicinalråd vid Socialstyrelsen, gav henne rätt i kritiken.

– Vi kan bli bättre, snabbare och vassare i våra utredningar. Alldeles klart är det så.

Tom Ahlgren

Det ljusnar för Sacos primärvårdsmodell

När Läkarförbundet och de övriga sju förbunden i Saco Vård lanserade sin primärvårdsmodell i Almedalen förra sommaren hoppades man att något landsting skulle pröva den. På plats i Visby, ett år senare, konstaterade man att det halvårgamla Vårdval Halland har stora likheter med modellen.

Landstingsrådet Dan Skantz (s) från Halland inledde årets Saco Vård-seminarium med att kort beskriva Vårdval Halland: en peng följer patienten som väljer vårdenhet, varje vårdenhet får ansöka om ackreditering, där vissa kriterier ska vara uppfyllda, och samma ersättning utgår för samma uppdrag.

– Kapacitetsbrist i primär-

vården har gjort att många politiker nu börjat snegla på olika modeller, menade Benny Ståhlberg, andre vice ordförande i Läkarförbundet.

En av de politiker som sneglar är Henrik Hammar (m), regionråd i Skåne.

– Jag är fascinerad av Hallands modell, men vi ska hitta vårt skånska system, sa Henrik Hammar. Min största utmaning är att på våra akut-mottagningar sitter många som inte har där att göra. Om de ska skötas nära medborgarna måste pengar och personal flyttas dit också.

Kenneth Johansson (c), ordförande i Riksdagens socialutskott och representant för rikspolitiken, hyllade de lokala initiativen med orden:

– Låt tusen blommor blomma, som Vårdval Halland.

Dan Skantz kände sig dock inte mer säker än att han ville förtydliga för Kenneth Johansson:

– Skapa nu inga nya regler som sätter handbojor på oss sjukvårdspolitiker på lokal nivå.

Örjan Salling, förbundsledare för Sveriges psykologförbund, och Benny Ståhlberg tycker att Vårdval Halland definitivt innebär att verkligheten närmat sig Saco Vård-modellen.

– Det är väldigt likt, säger Örjan Salling. En skillnad är att vår modell är villkorad för professionerna.

Enligt Saco Vård ska det vid

varje primärvårdsenhet finnas tillgång till läkare, arbetsterapeut, dietist, farmaceut, kurator, logoped, psykolog och sjukgymnast.

En annan skillnad är, enligt Salling, att i Halland bestäms det var man kan etablera sig. Det innebär mindre konkurrensutsättning än i Saco Vård-modellen.

– Det är inte bra om man i Laholm bara kan ha en vårdcentral.

– Vår modell har också ett val av en egen fast läkarkontakt, säger Benny Ståhlberg. Men likheterna är större än skillnaderna.

Karin Bergqvist

Läs mer om Vårdval Halland i LT nr 7/06 och LT nr 26–27/07, om Vårdval Stockholm i LT nr 28–29/07 och om Saco Vård-modellen i LT nr 28–29/06.